

Ці виклики підкреслюють важливість гнучкості, стратегічного планування та взаємодії зі всіма рівнями підприємства для успішної реалізації інноваційних стратегій оптимізації витрат.

Таким чином, інноваційні підходи до оптимізації витрат можуть призвести до значних переваг для бізнесу, але вимагають уважного планування, керівництва та готовності подолати виклики, що вони створюють. Це може бути кроком до сталого росту та конкурентоспроможності в сучасному бізнес-світі.

Список використаних джерел:

1. Чорна М.В., Смірнова П.В., Бугріменко Р.М. Управління витратами: навч. посіб. / М. В. Чорна, П. В. Смірнова, Р. М. Бугріменко, 2017. – 166 с.;
2. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

РУБАН Ліна Олегівна,

канд. екон. наук, доцент

Харківський гуманітарний університет

«Народна українська академія»

ДМИТРИЄНКО Олег Сергійович,

здобувач вищої освіти

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»

З початком військової агресії з боку Російської федерації українська економіка зазнала суттєвих втрат. Лише за два перших місяці війни український бізнес втратив більше, ніж за два роки карантинних обмежень під час пандемії ковід-19.

За офіційними даними, у 2022 році падіння експорту з України склало 35%, зниження ВВП - 30%, середньозважений показник безробіття – 30% (тобто кожен третій економічно активний українець шукав роботу і не знайшов її), індекс споживчих цін (інфляція) досяг 28% (за оцінками експертів, становив реальний рівень споживчої інфляції склав 35%). При цьому збитки, завдані українській економіці внаслідок військових дій, враховуючи непрямі втрати, недоотриманий прибуток підприємств та втрачений ВВП складають 700–750 млрд. дол., з них прямі загальні матеріальні втрати України після 12 місяців військової агресії склали 140 млрд. дол., а також зовнішня міграція населення України склала близько 8 млн. чол. [1].

При цьому, за результатами опитування, проведеного Американською торговельною палатою в Україні разом з компанією-членом Палати Сіті

Україна «Ведення бізнесу в воєнній Україні», 84% компаній-членів повністю функціонують через півтора року військових дій в Україні, а 16% продовжують працювати частково, 72% представників бізнес-спільноти дають оптимістичний прогноз щодо фінансового стану своїх компаній на кінець 2023 року [2].

Ведення бізнес-діяльності під час воєнного стану значно ускладнюється, однак є необхідною складовою економіки держави. Серед завдань, що постають перед підприємствами, найголовнішим є завдання збереження самих підприємств, їх персоналу та майна. Однак, збереження бізнесу дозволяє ще вирішити такі глобальні завдання, як наповнення бюджету через своєчасну сплату податків, зниження рівня безробіття шляхом збереження чи створення робочих міст, забезпечення потреб армії через виробництво необхідної продукції та надання благодійної допомоги.

В складних, нестійких та непередбачуваних умовах зростає роль аналізу діяльності підприємств як бази для обґрунтування складних рішень (працювати чи припинити діяльність, передислокувати бізнес чи лишитись на територіях, близьких до зони військових дій, зміна асортименту чи навіть виду діяльності (через зміну потреб клієнтів) та ін.).

Методика проведення аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств під час воєнного стану лишається незмінною та ґрунтується на раніше побудованій методичній базі. Однак, змінюється пріоритетність напрямків аналізу та методичні підходи до трактування отриманих значень економічних показників.

Важливим напрямком аналізу стає оцінка майнового стану підприємств та коригування поточних значень показників у зв'язку з понесеними втратами чи знищенням майна. Постійного контролю з боку підприємства потребують його ліквідність та фінансова стійкість, оборотність капіталу. Всі підприємства з початку військових дій знизили показники, що характеризують ці складові фінансового стану. Особливо погіршився стан підприємств, що випускають продукцію, що не є первинно необхідною. При цьому є попит на продукти харчування, будівельні матеріали, послуги з ремонту техніки та нерухомості.

Втрата контролю над частиною території України привела до значного ускладнення матеріально-технічного забезпечення, втрати постачальників матеріалів та комплектуючих. Інфляційне зростання цін приводить до накопичення товарних запасів. Тому більш важливим стає аналіз та контроль витрат підприємств.

В умовах мінливого середовища підвищується роль оперативного аналізу та короткострокового прогнозування. При цьому горизонт прогнозування скорочується, а сам процес прогнозування ускладнюється через мінливість та ризиковість зовнішнього середовища та закритість статистичних даних про динаміку багатьох важливих економічних показників.

Отже, введення воєнного стану не змінило загальної методологічної бази проведення аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств, однак привело до зміни пріоритетних напрямків його здійснення та

трактування значень економічних показників, оскільки основною метою аналізу діяльності підприємств в умовах воєнного стану є забезпечення фінансових можливостей його функціонування та розвитку в непередбачуваних умовах.

Список використаних джерел:

1. Кравченко В. Рік незламності: 25 цифр, що характеризують економічні втрати України за період війни. URL: <https://mind.ua/publications/20253782-rik-nezlamnosti-25-cifr-shcho-harakterizuyut-ekonomichni-vtrati-ukrayini-za-period-vijni>

2. АСС. Ведення бізнесу в воєнній Україні. URL: <https://chamber.ua/ua/news/84-kompaniy-povnistiu-funktsionuiut-pislia-1-5-roku-povnomasshtabnoi-viyny-rosii-v-ukraini-nove-opytuvannia-amerykanskoj-torhovelnoi-palaty-v-ukraini-ta-citi-ukraina/>

УДОСКОНАЛЕННЯ АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОРПОРАТИВНИХ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

САФРОНОВА Ольга Миколаївна,

канд. наук з держ. упр., доцент,

Національна академія статистики, обліку та аудиту

Одним із пріоритетних напрямів розвитку суб'єктів господарювання державного сектору економіки України є підвищення якості корпоративного управління. Початок проведення корпоративної реформи в державному секторі економіки України пов'язується із прийняттям в 2016 році Закону України №1405 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо управління об'єктами державної та комунальної власності» [1]. Закон, серед іншого, дозволив створювати наглядові ради державних та комунальних підприємств поза процедурою корпоратизації та призначати до таких наглядових рад не лише представників держави, але й незалежних директорів.

Своє продовження корпоративна реформа в державному секторі економіки України отримала у 2017 році. Зокрема, постановами КМУ від 10.03.2017 р. № 142 «Деякі питання управління державними унітарними підприємствами та господарськими товариствами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі» [2] та №143 «Деякі питання управління об'єктами державної власності» [3] були визначені критерії обов'язковості створення наглядових рад державних підприємств, порядок їх діяльності та ліквідації, порядок призначення представників держави та відбору кандидатів у незалежні директора (члени) наглядових рад. Також був встановлений порядок проведення конкурсного відбору кандидатів на посаду незалежного члена наглядової ради господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій належать державі, вимоги